

RE ERE EL VIDRE

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA
QUE POSA LA FAMÍLIA AL CENTRE,
COM A PART INDIVISIBLE
DEL SISTEMA PENITENCIARI

RERE EL VIDRE

El sistema penitenciari català compta amb 9 Centres de règim tancat i 4 de règim obert. En tots ells hi ha pares i mares que compleixen condemna. Cada fotografia d'aquesta exposició reflecteix experiències familiars viscudes dins d'aquests centres gràcies a la iniciativa de mares i pares interns, professionals del sistema penitenciari i entitats externes.

Les necessitats, dificultats i virtuts de les famílies travessades per una presó formen part també del teixit social que compartim.

Infants, mares, àvies, pares..., tots compleixen condemna després d'una sentència. En quines condicions ho fan, forma part de la complexa equació que abraça la Justícia.

Mirar, cuidar i protegir els drets de totes les famílies ens humanitza i ens apropa a la pau social. Una pau plena d'actes de respecte, de responsabilitat i d'empoderament, on guanya la creença que cuidar és prioritari, que és possible ara i avui, tant a dins com a fora dels Centres Penitenciaris.

***Rere el vidre
hi ha allò que
estimo més, allò
més enyorat.***

***Allò que no
encaixa en la
meva realitat
penitenciària
perquè la seva
bellesa i dolçor
són d'una altra
naturalesa.***

***Tan lluny
i a prop a la
vegada, dins
meu, però que
s'escapa de
les mans.***

***Canviant.
Poc vist,
reconegut
i cuidat.***

***Rere el vidre:
la meva família,
la meva vida.***

AMAR

Cal protegir el dret i la necessitat dels infants d'establir una relació afectiva i continuada amb el seu progenitor privat de llibertat, el qual té el dret i la responsabilitat d'exercir la seva funció parental i fomentar experiències positives amb llurs fills i filles.

Recomanació CM/Rec (2018) 5 del Comitè de Ministres als Estats membres relativa als fills i filles dels detinguts (Adoptada pel Comitè de Ministres el 4 d'abril de 2018, a la 1312a reunió dels Diputats de Ministres).

LA COP I ELS GRUPS DE GESTIÓ I RESPONSABILITAT PARENTAL

La Comunitat de Pràctiques de Responsabilitat Parental CoP neix quan es pren consciència sobre l'impacte que genera en els fills i filles amb un progenitor ingressat a un Centre Penitenciari i quan es considera que el rol del pare o mare és un factor protector de la reincidència delictiva.

Aquesta Comunitat de Pràctiques ofereix als Grups de Responsabilitat Parental, formats per professionals i pares i mares dels Centres Penitenciaris, treballar la responsabilitat parental de manera conjunta i sota un mateix paràmetre a tot Catalunya.

D'aquesta manera, s'aconsegueix pal·liar els efectes cap a les persones menors que tenen un progenitor a un Centre Penitenciari. A la vegada, s'impulsen les habilitats parentals per esdevenir responsables de la cura de la infància i es reforcen els vincles amb la comunitat.

CP Puig de les Basses 2023
CP Dones de Barcelona 2022

Nius és una associació sense ànim de lucre que des del 2019 treballa dins i fora de l'àmbit penitenciari, fomentant a través de l'art, l'educació i la mediació, vincles sans, respectuosos i de qualitat entre famílies, professionals i institucions.

Juntament amb els Grups de Gestió i Responsabilitat Parental, dissenya, produeix, realitza i avalua multitud de projectes escoltant les necessitats de les famílies i els professionals. Nius desenvolupa a tots els Centres Penitenciaris de Catalunya accions integrals que arrelin dins del teixit penitenciari amb la creació d'espais d'encontres familiars, projectes de creació artística, realització de tallers i espectacles, formacions, audiovisuals, exposicions i medicions d'impacte, com per exemple el projecte Meraki: la família al centre.

CP Dones Barcelona 2019-2023-2024
CP Brians 2 2024
Llibreria Casa Anita Barcelona 2019

Meraki

• la família al centre

Després de 5 anys teixint experiències amb els grups de parentalitat, neix el 2023 aquest projecte que s'extén per tot el territori penitenciari català on es realitzen diferents activitats:

Activitats d'SportNet

Activitats artístiques i educatives per acondicionar els espais de comunicacions

Festes familiars

Accions terapèutiques

Experiències escèniques

Formacions a professionals del sistema penitenciari

Avaluació d'impacte

Liderat per l'associació NIUS en col·laboració amb les entitats Fundació Barça, la Melica, EntreHomes, CEIB i la Universidad de Salamanca.

Amb el suport de:

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA I QUALITAT DEMOCRÀTICA
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA,

FUNDACIÓ BARÇA

DIPUTACIÓ DE BARCELONA

CP Quatre Camins 2024
CP Dones de Barcelona 2024
CP Brians 1 2024
CEJFE 2024

CP Joves 2023

CP Dones de Barcelona 2024

CP Brians 2 2023

RECORREGUT DE COMUNICACIONS I VIS-A-VIS FAMILIAR

Són espais que les famílies recorren mensualment per trobar-se amb un familiar estimat.

Els vis-a-vis familiars estan equipats amb una taula i cadires. En ells, la majoria de les famílies teixeixen els seus vincles. Fer-los espais estimulants amb possibilitat de joc i relació és un repte que alguns centres penitenciaris estan encarant amb la voluntat d'empoderar a les mares i als pares interns fent-los participants del seu disseny i gestió.

CP Brians 2 2022

Il·lustracions: Aurora Portillo

FESTES I JORNADES FAMILIARS

Són un dels moments més intensos i de gran impacte emocional tant per als pares i mares internes com per a les famílies, els professionals i entitats externes.

La prioritat a l'hora de dissenyar aquests actes és escoltar les necessitats de les famílies i fer participis en tot el procés als pares i a les mares privats de llibertat.

Pare pres:

“Yo no pienso en la fecha que saldré de prisión ya que puede ser muy incierta. Yo pienso y me da esperanza la fecha de la próxima fiesta de familias”

Dona d'un pare pres:

“Después de un vis a vis familiar, mis tres hijos lloran todo el viaje de vuelta. Cuando salimos de un encuentro familiar, salimos de una fiesta!”

CP Lledoners 2022
CP Brians 1 2024
CP Puig de les Basses 2023
La Melica Barcelona 2019

Els espais familiars estan pensats perquè les famílies puguin gaudir com a nucli familiar i compartir el moment amb les altres famílies.

Combinem jocs dinàmics, propostes esportives, espais de creació i espectacles. Es busquen accions on escoltar les vivències i deixar testimoni de l'experiència de fer família amb una presó entremig. Es treballa perquè el comiat sigui acompanyat i ens uneixi com a col·lectiu humà.

Filla d'una mare presa:

“Mamá, enséñame donde duermes con mi hermana pequeña” (trobada de germans a l'Àrea de Maternitat de la Presó de Dones de Barcelona)

Fill d'un pare pres:

“Jugar y pasarlo bien con mi padre en las jornadas familiares me da confianza para cuando salga de prisión. Sé que estaré bien con él”

Mare d'un pare pres:

“Me tranquiliza ver que mi hijo está bien, que tiene buenos compañeros, que mis nietos están felices”

CP Ponent 2023
CP Quatre Camins 2023
CP Mas Enric 2023
CP Brians 2 2023

**Notar que
formem part
de quelcom
també és
fer família**

A close-up photograph of a man with a beard and dreadlocks, wearing a white polo shirt, hugging a young child from behind. The child is wearing a light pink t-shirt and light blue denim shorts. The man is smiling warmly at the child. The background is a blurred outdoor setting, possibly a beach or a park, with other people visible in the distance.

**La felicitat abraça
l'amor incondicional**

Ens vegin o no, som família

CP Brians 2 2023

CP Puig de les Basses 2023

**Petits gestos
poden reconstruir
allò que la presó
fragmenta**

2 FESTIVALS, 1 FIRA I 1 TEATRE

Amb la voluntat d'entendre els Centres Penitenciaris com a espais amb necessitats culturals i familiars, s'impulsen activitats artístiques en família que formen part de programacions com:

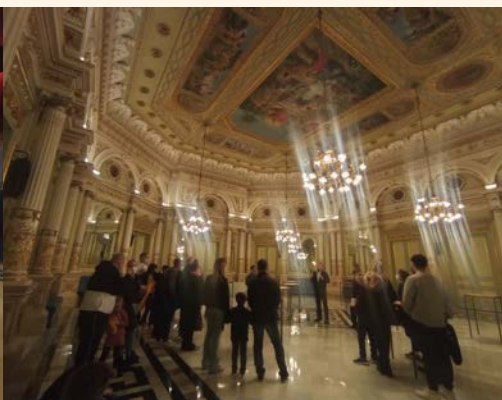
elPetit - Festival Internacional d'arts per a la primera infància
CP BRIANS 2, QUATRE CAMINS i DONES de Barcelona

Festival de Cinema Vent del Nord
CP PUIG DE LES BASSES

Fira de Titelles de Lleida
CP PONENT

GRAN TEATRE DEL LICEU El Liceu Apropa
CP QUATRE CAMINS i BRIANS 2

LA SALA Centre de creació d'arts per a les famílies
CP Quatre Camins

Espectacles, tallers, sessions de cinema, projectes de creació d'instal·lacions, sessions d'arteràpia i espais de trobades familiars son exemples de les múltiples propostes tant dins com a fora dels centres.

(D) ANYS COL·LATERALS

L'exposició va néixer de la iniciativa de la comunitat de pràctica (CoP) dels tallers artístics dels Centres Penitenciaris per donar a conèixer i difondre el treball que es fa als tallers artístics amb les persones internes de les presons catalanes.

La Model va acollir aquesta mostra multidisciplinària en la qual es va reflexionar sobre els efectes col·laterals associats a les condemnes.

L'exposició va donar lloc a expressar multitud de temàtiques relacionades amb la condició penitenciària. Els vincles parentals van estar presents en moltes de les obres i deixà palès l'impacte familiar que provoca la privació de llibertat i el paper fonamental que té l'art per enfrontar aquesta realitat.

Col·laboren:

Dep. Justícia - TPS i professionals
de tots els àmbits de la SMPRAV
Dep. Drets Socials
Dep. de Cultura
Dep. Educació - Escola d'Adults
Víctor Català (CP Brians 2)
Consell Comarcal Alt Empordà

Crèdits

Comissariat:

Ángela Peinado i Helena Cabo

Producció:

CEJFE

Fotògrafes i artistes de l'exposició:

Ángela Peinado
Helena Cabo
Aurora Portillo
Gemma Sainz
Alumnes del Taller d'Audiovisual
del CP de Brians 2
Agustín Jiménez
Bàrbara Viader
Elisenda Fontarnau
Tanit Plana
Teresa Rojas
Alumnes del Taller de Disseny
del CP de Brians 2
elPetit
Ivette Juárez
Patrícia Arquet
Luna Barnes
Membres dels GGERP

Entitats, empreses i persones col·laboradores:

APiP - Acam
Síndic de Greuges de Barcelona
i Catalunya
Universitat de Salamanca
Plataforma Editorial
Creu Roja
Joguines sense fronteres
Llibreria Casa Anita
Museu de la Xocolata
Niños sin Barreras
Projecte NIUS
EntreHomes
La Melica
Ceib
Fundació Barça
Universidad de Salamanca
Fundació Pare Manel
Gran Teatre del Liceu
Festival elPetit i Centre de creació
laSala
Fira de Titelles de Lleida
Museu del Jugueta de Catalunya
(Figueres)
Associació d'Actors i Directors
Professionals de Catalunya
COPE
Eva Vázquez Abraham
Anna Oset
CreaMoviment
Xiula
La Tresca i la Verdesca
Penya Barcelonista Matinera
Toy Partner
Esbologistics
CIRE
Pares, mares i famílies

